

“Το ξέρεις ότι ήδη μιλάς ελληνικά;” ≈≈≈ “Ali ste vedeli, da že govorite grško?”

Τρίτη 10 Φεβρουαρίου 2026, 18:00 μ.μ., αίθουσα Arnež, Καθολικό κλασικό Λύκειο του Zavod sv. Stanislav
torek, 10. februarja 2026, ob 18:00 v Arneževi dvorani Škofijske klasične gimnazije v Zavodu sv. Stanislava

♪ Gaja Helena Luin σοπράνο/sopran – καθ./prof. Tanja Rupnik --- Γιάννης Κωνσταντινίδης: Είχα μιαν αγάπη / Jannis Konstantinidis: Iha mian agapi

- Χαιρετισμός του διευθυντή του Zavod sv. Stanislava του mag. Tone Česen / Pozdrav direktorja Zavoda sv. Stanislava mag. Toneta Česna
- Ομιλία του αξιότιμου Πρέσβη της Ελλάδος του κ. Αργυρίου Μακρή / Nagovor g. Argirisa Makrisa, veleposlanika Grčije
- Ομιλία της καθηγήτριας Χριστίνας Μανουηλίδου για την ελληνική γλώσσα / Predavanje prof. dr. Christine Manouilidou o grškem jeziku

Τμήμα της ελληνικής γλώσσας «Ιωάννης Καποδιστριας» / Oddelek za grški jezik «Ioannis Kapodistrias»

Μετάφραση ποιημάτων / prevod pesmi: Marijan Tavčar Dragica Fabjan Andritsakos, Janko Moder, E. Keeley & G. Savidis, Manolis Aligizakis

Ερμηνεία / interpretacija: Ηλίας Ξέπαπας, Ιωάννης Παπανδρέου, Κυριάκος Δαουτίδης, Γιώργος Ξέπαπας, Έλλη Παπανδρέου,
Niko Grebenc Primožič, Aria Grebenc Primožič, Timon Kladis Karalis

- ♪ Οδυσσέας Ελύτης, Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική / Odiseas Elitis, Grški jezik sem prejel
- ♪ Νικηφόρος Βρεττάκος, Ελληνική γλώσσα / Nikiforos Vrettakos, Grški jezik
- ♪ Γιώργος Σεφέρης, Άρνηση / Jorgos Seferis, Zanikanje

Ερμηνεία ποιημάτων α' μέρος / Recital poezije 1. del

Μετάφραση ποιημάτων & θεατρικού αποσπάματος / prevod pesmi in odlomka igre : Lara Unuk

Ερμηνεία / interpretacija: Eva Avguštin, Κατερίνα Καριώτη, Barbara Kovač, Sara Križaj, Μαρία Λάμπρου, Μαγδαληνή
Σαμέλη, Lara Unuk.
Πιάνο / klavir: Jan Triler

- ♪ Κώστας Καρυωτάκης, Θάλασσα / Kostas Kariotakis, Morje
- ♪ Κική Δημουλά, Σημείο αναγνώρισεως / Kiki Dimula, Točka prepoznavne
- ♪ Μαρία Πολυδούρη, Τα χέρια σου / Maria Poliduri, Tvoji roki
- ♪ Οδυσσέας Ελύτης, Μικρή πράσινη θάλασσα / Odiseas Elitis, Malo zeleno morje

♪ Maša Vintar: vokal / ερμηνεία, Jakob Jaklič: κιθάρα / kitara, Miha Zupanc Kovač: πιάνο / klavir– καθ. / prof. Sandra Klemm ---Γιώργος Τσοπάνης, Αν είσαι ένα αστέρι / Jorgos Tsopanis, An eisai ena asteri

- ♪ Γιώργος Σεφέρης, Το σπίτι κοντά στη θάλασσα / Jorgos Seferis, Hiša ob morju
- ♪ Κωνσταντίνος Καβάφης, Η Πόλις / Konstandinos Kavafis, Mesto
- ♪ Ιάκωβος Καμπανέλλης, Ο Μπαμπάς ο Πόλεμος (απόσπασμα) / Jakovos Kambanelis, Očka vojna (odlomek)

♪ Jakob Štih: βαρύτονος / bariton, Urban Debevec: ακορντεόν / harmonika – καθ. / prof. Barbara Tišler ---Μίκης Θεοδωράκης : Ένα το χελιδόνι / Mikis Theodorakis: Ena to helidoni

Ερμηνεία ποιημάτων β' μέρος / Recital poezije 2. del

Μετάφραση και ερμηνεία ποιημάτων / Prevod in interpretacija pesmi: Dragica Fabjan Andritsakos

Πιάνο / klavir: Jan Triler

- 🎹 Γιάννης Ρίτσος: Η Σονάτα του Σεληνόφωτος (απόσπ.) / Jannis Ritsos: Sonata v mesečini (odlomek)
- 🎵 *Jernej Gubenšek*: βιολί / violina, *Andraž Novinc*: αχορντεόν / harmonika – καθ. / prof. Anja Skalar Blažič --- Γιώργος Κονιτόπουλος: Ικαριώτικο / Jorgos Konitopoulos: Ikariotiko
- 🎹 Νικηφόρος Βρεττάκος / Nikiforos Vrettakos:
Το καθαρότερο πράγμα της δημιουργίας / Najčistejši sad stvarjenja
Αν δε μου 'δινες την ποίηση, Κύριε / Če mi ne bi dal poezije, Gospod
Ο κόσμος και η ποίηση / Svet in poezija
- 🎵 *Klara Kremžar*: βιολί / violina, *Urban Debevec*: αχορντεόν / harmonika – καθ. / prof. Lucija Pilati --- Κρητικό παραδοσιακό: Ερωτόκριτος / Kretska ljudska: Erotokritos
- 🎹 Νικηφόρος Βρεττάκος / Nikiforos Vrettakos:
Χορικό / Stajanka
Μοναξιά δεν υπάρχει / Ni samote
Έλληνες / Grki
- 🎵 *Klara Kremžar*: βιολί / violina, *Urban Debevec*: αχορντεόν / harmonika – καθ. / prof. Lucija Pilati --- Παραδοσιακό της Μακεδονίας: Μήλο μου κόκκινο / Makedonska ljudska: Milo mu kokino
- 🎹 Νικηφόρος Βρεττάκος / Nikiforos Vrettakos:
Περисυλλογή / Zbiranje
Η τιμή / Čast
- 🎵 Τμήμα μπαλέτου της Σχολής μουσικής *Matija Tomc* / Baletni oddelek Glasbene šole Matije Tomca – καθ. / prof. Maja Ponebšek --- Χαίρε νύμφαι, χαίρε Βάκχε / Haire nymfai, haire Bakhe

Please scan here for the full program

ZAVOD SV. STANISLAVA

EMBASSY OF GREECE
LJUBLJANA

UNIVERSITY
OF LJUBLJANA

FF

Faculty
of Arts

“Το ξέρεις ότι ήδη μιλάς ελληνικά;” ≈≈≈ “Ali ste vedeli, da že govorite grško?”

*Τρίτη 10 Φεβρουαρίου 2026, 18:00 μ.μ. , αίθουσα Arnež, Καθολικό κλασικό Λύκειο του Zavod sv. Stanislav
torek, 10. februarja 2026, ob 18:00 v Arneževi dvorani Škofjske klasične gimnazije v Zavodu sv. Stanislava*

~~~~~

Ομιλία του αξιότιμου Πρέσβη της Ελλάδος του κ. Αργυρίου Μακρή / Nagovor g. Argirisa Makrisa, veleposlanika Grčije

Did you know that you already speak Greek?

The Greek language as potential philosophy / the etymological transparency of the Greek language

A warm welcome to everyone, thank you so much for being here! First of all, I need to express my deep gratitude to the Diocesan classical Gymnasium of the St. Stanislav for hosting and co-organising this event. My heart-felt gratitude goes also to the Faculty of Arts of the University of Ljubljana and the Department for Greek Language Ioannis Kapodistrias. The 9th of February was declared last November, by UNESCO, in the 43rd session of its General Conference (in Samarkand, Uzbekistan) as “the world day of the Greek language”. The chosen date is connected to the day of remembrance of Dionysios Solomos, known as our national poet. It is a happy coincidence that it comes one day after the day dedicated to the great France Prešeren, here in Slovenia. Both poets lived and created, approximately, at the same historical period.

I thought it might be interesting to share with you a few words on the topic “the Greek language as potential philosophy”. The very idea that Greek can also be viewed from this angle, has already been put forward by some scholars, either Greek or from different national backgrounds. Closely related to that is one of the most outstanding features of Greek language, its etymological transparency, to use the term of one prominent Greek linguist of our times, Giorgos Babiniotis. My own added value, if any, will be to refer to some words/notions, somewhat familiar to you, trying to illustrate that they, indirectly, bear a particular look at the world, a characteristically Greek perspective of the world, around us and within us.

Let's begin, precisely, from the Greek word for the world, “cosmos”. In English and other languages, it is mostly used with the sense of “universe”, vesolje, vsemirje. Yet, the original meaning of this word, some thousand years ago, was jewel, ornament, decoration, okras-okrasitev in Slovene. Please note that the words “cosmetic” and “cosmetics come from the same root.” Why is this so? Because, by contemplating the world around us, on earth, and the world above us, in the sky (the stars and their regular movements) the Greeks of that remote time – of the pre-Socratic philosophers, let say --detected an unparalleled beauty and an inner harmony. A beauty and harmony that needed to be reflected or replicated, in a way, in the way people's life is organised; this had various, multi-faceted consequences in all spheres of life: arts, theatre, politics; it was a long bumpy road, full of ups and downs, not a linear evolutionary process; it was a road that led, after some centuries, to the what we know as classical Greek civilization and to the establishment of the concept of the polis and ultimately of democracy.

Let's take the Greek-derived world school, now; *šola* in Slovene. Originally, *σχολή*, carried the meaning of free time, leisure time, time for relaxation. It still carries the same meaning in modern Greek, only the accent is placed backwards, *σχόλη*, just to distinguish it from the word meaning "educational institution", which already dates from Hellenistic times, after taking on the sense of "study" or "philosophical discussion" in the times of Plato and Aristotle". In other words, learning and education, all kinds of intellectual endeavours, require free time, require freedom from any external constraint; and of course, all sorts of learning activities are source of enjoyment, *izvir užitka*, *naslade*.

Few living languages in the world of today can claim such continuity, such an uninterrupted evolution over the centuries. Far beyond the archaic and classical periods, the Greek legacy has been carried over Middle Ages and Modern Times alike. It is always worth remembering that Greek language acted as a first vehicle for the Christian faith to spread around much of what is today Middle East, Turkey or Europe at large. Hence it is not out of coincidence that many ecclesiastical terms, in all European languages and beyond, derive from Greek. I will limit myself to the word "church", *cerkev*. In all Germanic and Slavic languages – plus in non-Indo-European ones, like Finnish and Estonian- it comes from an adjective referring to the Lord (Κύριος); the house or place devoted to the Lord, to put it in simple terms. In modern Greek, to address people as "ladies and gentlemen" we still say «κυρίες και κύριοι». In all Roman languages – and in Celtic ones, as far as I know – the word for church comes from another Greek word, «ἐκκλησία», through its Latin version "ecclesia"; thus, we have *eglise*, *iglesia*, *chiesa* etc. This word, in turn, derives from the verb «ἐκκαλώ», which could be translated "calling out, convene people to a meeting for a special purpose". Not surprisingly, the Assembly of the Citizens in ancient Athens or other Greek cities was called *Εκκλησία του Δήμου*; which means, that in the Christian era, the Assembly of Demos had evolved into the Assembly of the Faithful.

I would stop here, challenging you to ask yourselves: Are you still in doubt whether you already speak Greek or not? Does Greek still sound so "Greek to you"?

Ομιλία της καθηγήτριας Χριστίνας Μανουηλίδου για την ελληνική γλώσσα / Predavanje prof. Dr. Christine Manouilidou o grškem jeziku

A Brief History of the Greek Language: continuity, change, and cultural legacy

Linguists like to say that all languages are equally important—that there are no better or worse languages—and this is true. You will not hear anything different from me. But there is something that might make Greek a little bit unique, and I invite you to discover it with me through this brief history of the Greek language.

Greek belongs to the Indo-European language family. In its early stages, Greek developed alongside early Aegean civilizations. These were populations that Greeks encountered when they went to the geographic area of modern Greece. From this Aegean substrate, quite a few pre-Greek, non-Indo-European words survive in Modern Greek, related to landscape and nature; the most famous among them is θάλασσα. Νήσος is another one. And there are also words related to Mediterranean flora, such as ελαία-ελιά, άμπελος, and many more.

The earliest evidence of Greek dates back to the second millennium BCE (1400-1100 BCE), in the form of Mycenaean Greek, possibly making it the world's oldest recorded living language. Mycenaean Greek, preserved on clay tablets written in the Linear B script, represents the oldest recorded form of the language. These texts, primarily administrative in nature, already display key features that would persist throughout Greek history. After the collapse of the Mycenaean palatial system around 1200 BCE, writing disappeared for several centuries, but the language itself continued to develop in spoken form.

When writing re-emerged in the early first millennium BCE, it did so using the Greek alphabet, adapted from the Phoenician script. This innovation marked a decisive moment in linguistic history, as it provided a systematic representation of vowels alongside consonants. During this period, Greek existed as a collection of regional dialects, including Ionic, Doric, Aeolic, and Attic. These dialects were not merely linguistic variants but were closely tied to local identities and cultural traditions.

Classical Greek reached its most influential form in the Attic dialect of Athens during the 5th and 4th centuries BCE. This was the language of Plato and Aristotle, of Aeschylus, Sophocles, and Euripides, and of historians such as Herodotus and Thucydides. Through philosophy, drama, rhetoric, and science, Greek became a primary vehicle for abstract thought and intellectual inquiry, leaving a legacy that continues to shape Western education and terminology.

The conquests of Alexander the Great in the late 4th century BCE transformed Greek from a regional language into an international one. Out of this expansion emerged Koine Greek, a more standardized and accessible form that spread across the eastern Mediterranean, the Near East, and parts of North Africa. Koine Greek functioned as a lingua franca for trade, administration, and cultural exchange, and it is in this form that many foundational texts of Christianity, including the New Testament, were written.

During the Byzantine period, Greek remained the dominant language of the Eastern Roman Empire. Over time, the spoken language gradually diverged from its classical form, while literary and scholarly traditions continued to draw on earlier models. This coexistence of evolving speech and conservative written norms created a dynamic tension that shaped Greek for centuries.

Following the fall of Constantinople in 1453, Greek survived under Ottoman rule, sustained through everyday use, education, and the Orthodox Church.

Modern Greek is the result of this long and continuous evolution. While it differs significantly from Ancient Greek in pronunciation and structure, it remains directly connected to its past. In the modern era, debates over language reform led to the coexistence of formal and vernacular varieties, a situation resolved only in the late 20th century with the official adoption of the spoken language as the standard form.

And it is in this spoken, modern form that Greek continues to thrive in poetry, literature, and science.

So, why might Greek be unique?

Greek is the world's oldest recorded living language. Although several Anatolian languages were documented around the same period, none have survived to the present day. Greek, by contrast, has remained in continuous use, with a written tradition spanning more than 3,000 years, making it one of the longest uninterrupted documented language histories in the world.

This continuity makes Greek not only a subject of linguistic interest but also a living testimony to the enduring relationship between language, culture, and history.

This is the language we celebrate today. ....

Τμήμα της ελληνικής γλώσσας Ιωάννης Καποδίστριας / Oddelek za grški jezik »Ioannis Kapodistrias

Ερμηνεία / interpretacija: Ηλίας Ξέπαπας, Ιωάννης Παπανδρέου, Κυριάκος Δαουτίδης, Γιώργος Ξέπαπας, Έλλη Παπανδρέου, Niko Grebenc Primožič, Aria Grebenc Primožič, Timon Kladis Karalis

Οδυσσέας Ελύτης / Odiseas Elitis

1911-1996

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική

Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική·

το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.

Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές
του Ομήρου

Grški jezik sem prejel

prev. Marijan Tavčar

jezik so mi dali grški;

revno hišo na Homerjevih peščinah.

Edina skrb moj jezik na Homerjevih
peščinah.

Greek the language they gave me;

transl. E. Keeley and G. Savidis

Greek the language they gave me;

poor the house on Homer's shores...

My only care my language
on Homer's shores.

Νικηφόρος Βρεττάκος / Nikiforos Vretakkos

1912-1991

Η Ελληνική γλώσσα

Όταν κάποτε φύγω από τούτο το φως

θα ελιχθώ προς τα πάνω όπως ένα

ρυακάκι που μουρμουρίζει.

Κι αν τυχόν κάπου ανάμεσα

στους γαλάζιους διαδρόμους

συναντήσω αγγέλους, θα τους

μιλήσω ελληνικά, επειδή

δεν ξέρουνε γλώσσες. Μιλανε

μεταξύ τους με μουσική.

Grški jezik prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Ko bom nekoč to luč zapustil,

se bom po vijugasti poti povzpел

tja gor, kakor potoček, ki žubori.

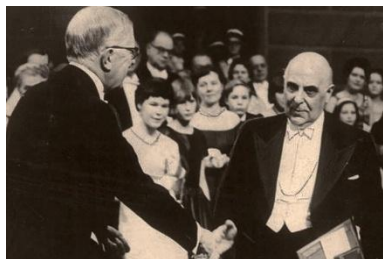
In če morda kje srečam angele,

ko hodil po sinjih bom poteh,

z njimi bom govoril grško,

ker angeli jezikov ne poznajo.

Glasba je njih svet.

Γιώργος Σεφέρης / George Seferis

1900-1971

Άρνηση

Στο περιγιάλι το κρυφό
κι άσπρο σαν περιστέρι
διψάσαμε το μεσημέρι·
μα το νερό γλυφό.

Πάνω στην άμμο την ξανθή
γράψαμε τ' όνομά της·
ωραία που φύσηξεν ο μπάτης
και σβήστηκε η γραφή.

Με τι καρδιά, με τι πνοή,
τι πόθους και τι πάθος
πήραμε τη ζωή μας· λάθος!
κι αλλάξαμε ζωή. *

Zanikanje

prev. Janko Moder

Na sipini ob strani
z belino golobjih kril
nam poldne žejo zbudi:
a valovi so slani.

Na rdeče zlate peščine
zapišemo njeno ime:
pa se sape na breg pripode
in pisava premine.

Kako se ženemo, hlepimo
in strastno, vneto pota
življenja hodimo: pomota!
In že jih spremenimo.

Denial

Translated by Manolis Aligizakis

On the secluded seashore
white like a dove
we thirsted at noon;
but the water was brackish.

On the golden sand
we wrote her name;
when the sea breeze blew
the writing vanished.

With what heart, with what spirit
what desire and what passion
we led our life;
what a mistake!
so we changed it.

Ερμηνεία ποιημάτων α' μέρος / Recital poezije 1. del

Μετάφραση / Prevod: Lara Unuk

Ερμηνεία / interpretacija: Eva Avguštin, Κατερίνα Καριώτη, Barbara Kovač, Sara Križaj, Μαρία Λάμπρου, Μαγδαληνή Σαμέλη, Lara Unuk.

Κώστας Καρυωτάκης

1896-1928

Θάλασσα

*Όμως τα στήθια που τα ταράζει κάποιος
θανάσιμος πάθος δε θα γαλινέψουν.*

Τα σύννεφα γιγάντικα φαντάζουν κι ασημένια
στο μολυβένιου ουρανό
σαν τα χτυπά του ήλιου το φως· σαν τα χτυπά ο αγέρας
φεύγουνε πίσω απ' το βουνό.

Κι είναι θερίο η θάλασσα. Το παρδαλό της χρώμα
δίνει της —μπλάβο εκεί μακριά,
πιο δώθε ανοιχτοπράσινο κι ακόμα δώθε γκριζό—
κάποια παράξενη θωριά.

Τα κύματα τα πράσινα, τα γκριζα και τα μπλάβα,
πέρα, απ' του πέλαου τα φαρδιά,
τα φέρνει ρήγας ο βοριάς, μπατσίζουμε τα βράχια,
μπατσίζουμε την αμμουδιά.

Τις βάρκες, τις ψαρόβαρκες ο φόβος κυβερνήτης
μες στο λιμάνι τις κρατεί·
μα η σκέψη μου ολο σέρνεται στα γαλανά τα πλάτια
μ' ένα χρυσόνειρο δετή.

Morje -prev. Lara Unuk

*Vendar prsi, ki jih burka smrtonosna
strast, ne bodo zaznale spokoja.*

Oblaki na svinčenem nebu ogromni
in srebrni se zdijo,
ko vanje butne sončna luč; ko vanje butne veter,
za gore zdrsijo.

Morje je zver. Marogasta barva mu daje
– tam daleč je plavo,
tu bližje svetlo zeleno, še bližje sivo –
nenavadno pojavo.

Valove, zelene, sive in plave,
od daleč, z morske širjave,
nosi kralj severnik, da klofutajo skale,
klofutajo peščene obale.

Barke, ribiške barčice vladar strah
v pristanu zadrži;
moja misel pa nenehno po modrih planjavah
z zlato, sanjsko baklo drsi.

Σα γλάρος μαυροφτέρουγος πετά η ψυχή μου, σμίγει
με την ψυχούλα του νερού
και τηνε πάει ο άνεμος και τηνε πάει το κύμα
κι είναι παιχνίδι του καιρού.

Κι ενώ πονώ τον πόνο σου και πάω προς το βυθό σου
και χάνομαι με τον αφρό,
ύστερα, στο γαλήνεμα, την ηλιακή χαρά σου,
θάλασσα, δε θαν τη χαρώ.

Κική Δημουλά / Kiki Dimoula

1931-2020

Σημείο αναγνώρισης

Άγαλμα γυναίκας με δεμένα τα χέρια

Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,
εγώ σε προσφώνώ γυναίκα κατευθείαν.

Στολίζεις κάποιο πάρκο.

Από μακριά εξαπατάς.

Θαρρεί κανείς πως έχεις ελαφρά ανακαθίσει

να θυμηθείς ένα ωραίο όνειρο που είδες,

πως παίρνεις φόρα να το ζήσεις.

Από κοντά ξεκαθαρίζει τ' όνειρο:

δεμένα είναι πισθάγκωνα τα χέρια σου

μ' ένα σχοινί μαρμάρινο

κι η στάση σου είναι η θέλησή σου

κάτι να σε βοηθήσει να ξεφύγεις

Kot galeb s črnimi krili leti moja duša,
se z dušo vode ujema,
premetava jo veter, premetava jo val
in je igračka vremena.

Jaz pa trpim s tvojim trpljenjem, tonem na tvoje dno
in se bom v peni stopil,
kasneje, ko boš mirno, morje, se tvoje sončne radosti
ne bom razveselil.

Τόčka prepoznave - prev. Lara Unuk

Kip ženske z zvezanimi rokami

Vsi ti brez pomišljanja pravijo kip,
jaz te brez pomišljanja oговорim z žensko.

Krasiš neki park.

Od daleč človeka zavedeš.

Rekel bi, da si se lahko zleknila,

da bi se spomnila nekih lepih sanj,

da jemlješ zalet, da bi jih podoživela.

Od blizu se sanje razjasnijo:

roke imaš zvezane na hrbtu

z marmorno vrvjo

in tvoja drža je tvoja želja

da bi ti kaj pomagalo zbežati

την αγωνία του αιχμάλωτου.

Έτσι σε παραγγέλανε στο γλύπτη:

αιχμάλωτη.

Δεν μπορείς

ούτε μια βροχή να ζυγίσεις στο χέρι σου,

ούτε μια ελαφριά μαργαρίτα.

Δεμένα είναι τα χέρια σου.

Και δεν είν' το μάρμαρο μόνο ο Άργος.

Αν κάτι πήγαινε ν' αλλάξει

στην πορεία των μαρμάρων,

αν άρχιζαν τ' αγάλματα αγώνες

για ελευθερίες και ισότητες,

όπως οι δούλοι,

οι νεκροί

και το αίσθημά μας,

εσύ θα πορευόσουν

μες στην κοσμογονία των μαρμάρων

με δεμένα πάλι τα χέρια, αιχμάλωτη.

Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,

εγώ σε λέω γυναίκα αμέσως.

Όχι γιατί γυναίκα σε παράδωσε

στο μάρμαρο ο γλύπτης

κι υπόσχονται οι γοφοί σου

ευγονία αγαλμάτων,

καλή σοδειά ακινησίας.

Για τα δεμένα χέρια σου, που έχεις

όσους πολλούς αιώνες σε γνωρίζω,

σε λέω γυναίκα.

Σε λέω γυναίκα

γιατ' είσ' αιχμάλωτη.

napetosti ujetnika.

Takšno so te naročili pri kiparju:

ujetnico.

V dlani ne moreš potežkati

niti dežja

niti lahke marjetice.

Roke imaš zvezane.

In ni samo marmor Argos.

Če bi se kaj premaknilo

v nadaljnji usodi marmornatih kipov,

če bi kipi vstali v boj

za svobodo in enakost,

kakor sužnji,

mrtvi

in naša čustva,

bi ti nadaljevala pot

v kozmogoniji marmornatih kipov

s še vedno zvezanimi rokami, ujetnica.

Vsi ti brez pomišljanja pravijo kip,

jaz ti naravnost rečem ženska.

Ne, ker te je kot žensko predal

marmorju kipar

in tvoji boki ljubljajo

plodnost kipov,

bogato letino negibnosti.

Zaradi tvojih zvezanih rok, ki so takšne,

kolikor stoletij te poznam,

ti rečem ženska.

Rečem ti ženska,

ker si ujetnica.

Μαρία Πολυδούρη / Maria Polidouri

1902-1930

Τα χέρια σου

Ακούω τη γλώσσα που λαλούν τα δυο σου χέρια - ω χέρια!
καθώς στρογγυλεύουνε λευκά,
στον Πύργο της απελπισιάς κρυμμένα περιστέρια
από μακριά τα ξαγναντώ, σύμβολα ειρηνικά.

Μιλούνε, δε μιλούν; Αχεί βαθιά μεσ' στην καρδιά μου
χαιρέτισμα ενός ρόδου στους γκρεμούς.
Λάμπουν, δε λάμπουνε; Τραβάει μαγνήτης τη ματιά μου,
ανατολή του αυγερινού στους σκοτεινούς χαμούς.

Ξανοίγω την αγνώριστην αγάπη μου κλεισμένη
στο κρίνο των μπλεγμένων σου χεριών
και πλέκω τόνειρο γλυκό. Μη με κοιτάς, πληθαίνει
στη σκοτεινιά το χρυσοφώς τον πλάνων αστεριών.

Tvoji roki

prev. Lara Unuk

Poslušam jezik, ki ga tvoji roki – o roki! – govorita,
ko se, beli, premikata polagoma,
goloba v Stolpu obupovanja skrita.
Za njima zrem od daleč, miru simboloma.

Govorita? Ne govorita? V mojem srcu globok odmev,
v globeli pozdrav vrtnice.
Sijeta? Ne sijeta? Magnet privlači moj pogled,
v mračnem kaosu vzhod Venere.

Razpiram svojo spremenjeno ljubezen, ujeta
je v lilijo tvojih prepletenih rok,
in pletem sladke sanje. Ne glej me, razpreda
se v temi zlato brlenje blodnih zvezd naokrog.

Οδυσσεΐας Ελύτης / Odiseas Elitis

1911-1996

Μικρή Πράσινη Θάλασσα

Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριῶ χρονῶ
 Πού θά 'θελα νά σέ υἱοθετήσω
 Νά σέ στελῶ σχολεῖο στήν Ἰωνία
 Νά μάθεις μανταρίνι καί ἄψινθο
 Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριῶ χρονῶ
 Στό πυργάκι τοῦ φάρου τό καταμεσήμερο
 Νά γυρίσεις τόν ἥλιο καί ν' ἀκούσεις
 Πῶς ἡ μοίρα ξεγίνεται καί πῶς
 Ἀπό λόφο σέ λόφο συνεννοοῦνται
 Ἀκόμα οἱ μακρινοί μας συγγενεῖς
 Πού κρατοῦν τόν ἀέρα σάν ἀγάλματα
 Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριῶ χρονῶ
 Μέ τόν ἄσπρο γιακά καί τήν κορδέλα
 Νά μπείς ἀπ' τό παράθυρο στή Σμύρνη
 Νά μοῦ ἀντιγράψεις τίς ἀντιφειγγιές στήν
 ὀροφή
 Ἀπό τά Κυριελέησον καί τά Δόξα Σοι
 Καί μέ λίγο Βοριά λίγο Λεβάντε
 Κύμα το κύμα νά γυρίσεις πίσω
 Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριῶ χρονῶ
 Γιά νά σέ κοιμηθῶ παράνομα
 Καί νά βρίσκω βαθιά στήν ἀγκαλιά σου
 Κομμάτια πέτρες τά λόγια τῶν Θεῶν
 Κομμάτια πέτρες τ' ἀποσπάσματα τοῦ
 Ἡράκλειτου.

Malo zeleno morje

prev. Lara Unuk

Malo zeleno trinajstletno morje
 kako rad bi te posvojil
 te poslal v šolo v Jonijo
 da se naučiš mandarin in pelina
 malo zeleno trinajstletno morje
 da na stolpiču svetilnika točno opoldne
 zasukaš sonce in izveš
 da se usoda lahko obrne in da
 se s hriba na hrib še kličejo
 naši daljni sorodniki
 ki pridržujejo zrak kakor kipi
 malo zeleno trinajstletno morje
 da z belim ovratnikom in pentljo
 splezaš skozi okno v Smirno
 in mi s stropa preslikaš odbleske
 od Gospod usmili se in Bogu hvala
 in se s kancem severnika in malce levanta
 vrneš val za valom
 malo zeleno trinajstletno morje
 da kljub prepovedi spim s tabo
 in globoko v tvojem objemu najdem
 kose kamna – besede bogov
 kose kamna – odlomke iz Heraklita.

Little Green Sea

transl. Jeffrey Carson & Nikos Sarris

Little green sea thirteen years old
 How I would like to adopt you
 And send you to school in Ionia
 To study tangerine and absinthe
 Little green sea thirteen years old
 In the lighthouse's little tower at high noon
 To turn the sun and hear
 How fate is undone and how
 From hill to hill our distant
 Relatives still communicate
 As they hold their like statues
 Like green sea thirteen years old
 With your white collar and ribbon
 Enter Smyrna by the window
 To copy for me the reflections on the ceiling
 From the Kyrie Eleison to the Gloria
 And with the little Northwind little Levanter
 Wave by wave turn back
 Little green sea thirteen year old
 So I can sleep with your illicitly
 And find deep in your embrace
 Bits of stones the words of the Gods
 Bits of stones fragments of Heraclitus

Γιώργος Σεφέρης / George Seferis

1900-1971

Το σπίτι κοντά στη θάλασσα

Τα σπίτια που είχα μου τα πήραν. Έτυχε
να 'ναι τα χρόνια δίσεχτα· πολέμοι χαλασμοί
ξενιτεμοί·
κάποτε ο κυνηγός βρίσκει τα διαβατάρικα
πουλιά
κάποτε δεν τα βρίσκει· το κυνήγι
ήταν καλό στα χρόνια μου, πήραν πολλούς τα
σκάγια·
οι άλλοι γυρίζουν ή τρελαίνονται στα
καταφύγια.
Μη μου μιλάς για τ' αηδόνι μήτε για τον
κορυδαλλό
μήτε για τη μικρούλα σουσουράδα
που γράφει νούμερα στο φως με την ουρά της·
δεν ξέρω πολλά πράγματα από σπίτια
ξέρω πως έχουν τη φυλή τους, τίποτε άλλο.
Καινούργια στην αρχή, σαν τα μωρά
που παίζουν στα περβόλια με τα κρόσσια του
ήλιου,
κεντούν παραθυρόφυλλα χρωματιστά και
πόρτες
γυαλιστερές πάνω στη μέρα·
όταν τελειώσει ο αρχιτέκτονας αλλάζουν,
ζαρώνουν ή χαμογελούν ή ακόμη πεισματώνουν

Hiša ob morju

prev. Lara Unuk

Kar sem imel hiš, so mi jih vzeli. Slučajno
so bila leta usodna; vojne, poboji,
emigracije;
včasih lovec izsledi ptice selivke,
včasih pač ne; lov
je bil v mojih letih uspešen, šibre so jih
veliko pobile;
preostali se vračajo ali so znoreli v
zatočiščih.
Ne govori mi o slavcu niti o škrajncu
in ne o mali tresorepki,
ki z repkom piše številke v luč;
ne vem kaj dosti o hišah,
vem, da imajo svoje pleme, nič drugega.
Najprej so nove, kot otročiči,
ki se na vrtovih igrajo s cofki sonca,
vezejo pisane oknice
in sijoča vrata na dan;
ko arhitekt konča, se spremenijo,
namrščijo se ali nasmehnejo ali celo skujajo
na tiste, ki so ostali, na tiste, ki so šli,
na druge, ki bi se vrnil, če bi se lahko,
ali so se izgubili, zdaj ko je postal
svet en sam neskončni hotel.

The house near the sea

Transl. Edmund Keeley and Philip
Sherrard

The houses I had they took away from me.
The times
happened to be unpropitious: war,
destruction, exile;
sometimes the hunter hits the migratory
birds,
sometimes he doesn't hit them. Hunting
was good in my time, many felt the pellet;
the rest circle aimlessly or go mad in the
shelters.
Don't talk to me about the nightingale or
the lark
or the little wagtail
inscribing figures with his tail in the light;
I don't know much about houses
I know they have their own nature, nothing
else.
New at first, like babies
who play in gardens with the tassels of the
sun,
they embroider coloured shutters and
shining doors
over the day.

μ' εκείνους που έμειναν μ' εκείνους που έφυγαν
μ' άλλους που θα γυρίζανε αν μπορούσαν
ή που χαθήκαν, τώρα που έγινε
ο κόσμος ένα απέραντο ξενοδοχείο.
Δεν ξέρω πολλά πράγματα από σπίτια,
θυμάμαι τη χαρά τους και τη λύπη τους
καμιά φορά, σα σταματήσω· ακόμη
καμιά φορά, κοντά στη θάλασσα, σε κάμαρες
γυμνές
μ' ένα κρεβάτι σιδερένιο χωρίς τίποτε δικό μου
κοιτάζοντας τη βραδινήν αράχνη συλλογιέμαι
πως κάποιος ετοιμάζεται να 'ρθει, πως τον
στολίζουν
μ' άσπρα και μαύρα ρούχα με πολύχρωμα
κοσμήματα
και γύρω του μιλούν σιγά σεβάσμιες δέσποινες
γκρίζα μαλλιά και σκοτεινές δαντέλες,
πως ετοιμάζεται να 'ρθει να μ' αποχαιρετήσει·
ή, μια γυναίκα ελικοβλέφαρη βαθύζωνη
γυρίζοντας από λιμάνια μεσημβρινά,
Σμύρνη Ρόδο Συρακούσες Αλεξάνδρεια,
από κλειστές πολιτείες σαν τα ζεστά
παραθυρόφυλλα,
με αρώματα χρυσών καρπών και βότανα,
πως ανεβαίνει τα σκαλιά χωρίς να βλέπει
εκείνους που κοιμήθηκαν κάτω απ' τη σκάλα.
Ξέρεις τα σπίτια πεισματώνουν εύκολα, σαν τα
γυμνώσεις.

Ne vem veliko o hišah,
spomnim se njihovega veselja in žalosti
kdaj, ko zastanem;
in še
kdaj, ob morju, v goli izbi
z železno posteljo brez česa mojega
gledam večernega pajka, premišljujem,
da bo nekdo vsak hip prišel,
da ga lišpajo
z belo in črno obleko z večbarvnimi okrasi
in okrog njega tiho šušljajo častitljive
matrone,
sivi lasje in mračne pentlje,
da se bo nekdo vsak hip prišel posloviti od
mene;
ali da se neka ženska, nizko prepasana in
hitrooka,
ki se vrača iz južnih pristanov,
Smirna Rodos Sirakuze Aleksandrija,
iz zaprtih mest kakor iz toplih oknic,
z vonjem po zlatih sadežih in zeleh,
da se vzpenja po stopnicah, ne da bi videla
tiste, ki so zaspali pod njimi,
veš, hiše se rade skujajo,
če jih razkriješ.

When the architect's finished, they change,
they frown or smile or even grow resentful
with those who stayed behind, with those
who went away
with others who'd come back if they could
or others who disappeared, now that the
world's become
an endless hotel.
I don't know much about houses,
I remember their joy and their sorrow
sometimes, when I stop to think;
again
sometimes, near the sea, in naked rooms
with a single iron bed and nothing of my
own,
watching the evening spider, I imagine
that someone is getting ready to come, that
they dress him up
in white and black robes, with many-
coloured jewels,
and around him venerable ladies,
grey hair and dark lace shawls, talk softly,
that he is getting ready to come and say
goodbye to me;
or that a woman — eyelashes quivering,
slim-waisted,
returning from southern ports,
Smyrna Rhodes Syracuse Alexandria,
from cities closed like hot shutters,
with perfume of golden fruit and herbs —
climbs the stairs without seeing
those who've fallen asleep under the stairs.

Houses, you know, grow resentful easily
when you strip them bare.

Κωνσταντίνος Καβάφης / Konstandinos Kavafis

1863-1933

Η Πόλις

Είπες· «Θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλη θάλασσα.
Μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλύτερη από αυτή.
Κάθε προσπάθεια μου μια καταδίκη είναι γραφτή·
κι είν' η καρδιά μου — σαν νεκρός — θαμμένη.
Ο νους μου ως πότε μες στον μαρασμόν αυτόν θα μένει.
Όπου το μάτι μου γυρίσω, όπου κι αν δω
ερείπια μαύρα της ζωής μου βλέπω εδώ,
που τόσα χρόνια πέρασα και ρήμαξα και χάλασα.»

Καινούριους τόπους δεν θα βρεις, δεν θά βρεις άλλες θάλασσες.
Η πόλις θα σε ακολουθεί. Στους δρόμους θα γυρνάς
τους ίδιους. Και στες γειτονιές τες ίδιες θα γερνάς·
και μες στα ίδια σπίτια αυτά θ' ασπρίζεις.
Πάντα στην πόλι αυτή θα φθάνεις. Για τα αλλού — μη ελπίζεις —
δεν έχει πλοίο για σε, δεν έχει οδό.
Έτσι που τη ζωή σου ρήμαξες εδώ
στην κόχη τούτη την μικρή, σ' δλην την γη την χάλασες.

Mesto

prev. Lara Unuk

Rekel si: »Šel bom v drugo deželo, šel bom k drugemu morju.
Drugo mesto bom našel, boljše od tega.
Vsak moj podvig pogubi podlega;
in moje srce je — kot mrtvec — pokopano.
Kako dolgo bo moj um drevenel tu zaspalo.
Kamor pogled obrnem, kamor pogledam,
le črnih ruševin svojega življenja se zavedam,
tu, kjer sem preživel in zapravlil in potratil toliko let.«

Ne boš našel novih krajev, ne boš našel drugih morij.
Mesto bo šlo s teboj. Po istih cestah
boš blodil. In staral se boš v istih soseskah;
in v teh istih hišah boš sivel.
Vsakič boš prispel v isto mesto. Za v druge kraje ne boš imel
— nič ne upaj — ne ladje in ne poti.
Tako kot si tukaj uspel življenje potratiti,
v tem malem zakotju, si ga zapravlil na vsem svetu.

Ιάκωβος Καμπανέλλης / Jakovos Kambanelis

1921-2011

Ο μπαμπάς ο πόλεμος (απόσπ.)

ΜΕΝΤΗΣ: Δέ λαχτάρας να γυρίσουμε στις δουλίτσες μας μια ώρα
αρχύτερα;

ΠΑΜΦΙΛΟΣ: Ποιες δουλίτσες μας, Μέντη...;

ΜΕΝΤΗΣ: Τά μαγαζιά μας, τά μαγειρεία μας, τά ξενοδοχεία μας...

ΔΗΜΑΔΗΣ: Έλειψες πολύ καιρό, Μέντη...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Ακούστε όλοι έσείς του εξωτερικού πού κάνετε...

αντιπολίτευση χωρίς νά ξέρετε πού βρίσκεστε...!

Κουτάλια, μαχαίρια, πιρούνια, τηγάνια, ταψιά, γίνανε όπλα! Ξενοδοχεία,

εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, αναψυκτήρια, ραφτάδικα, τσαγκαράδικα,

γίνανε πολεμικές βιομηχανίες! Μάγειροι, σερβιτόροι, καμαριέρηδες,

μπαρμπέρηδες, παγωτατζήδες, φιστικάδες, μουσικοί,

χορευτές, γίνανε στρατιωτικοί! Σάμος, Σπάρτη, Σικελία,

Ρώμη, μόλις τελειώσουμε μέ τό Δημήτριο θέλουν νά

παραγγέλουν στά εργοστάσια μας τεράστιες ποσότητες

όπλων...! Οι στρατιώτες πού βλέπεις στήν είσοδο δεν είναι Ροδίτες, είναι

ξένοι πού έχουν έρθει μέ υποτροφία

στή Ρόδο γιά στρατιωτική εκπαίδευση...! Αν δεχτούμε

τήν ανακωχή θά μείνουμε ανεπάγγελτοι, εάν νικήσουμε

θά θησαυρίσουμε...!

ΜΕΝΤΗΣ: Τί μας εμποδίζει μετά τή νίκη νά ξαναρχίσουμε τά...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Ποιά...; Ποιος παραθεριστής θά τολμήσει νά

'ρθει ανάμεσα σέ ήρωες νά πει «μιά σαλάτα, παρα-

καλώ...». Καί ποιος Ροδίτης δέ θά τραβήξει τό σπαθί νά

τοῦ πάρει τό κεφάλι...;

(Οί άλλοι χειροκροτούν πάλι και φωνάζουν μπράβο).

ΜΕΝΤΗΣ: Δηλαδή πού οδεύουμε...;

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Μόλις διώξω τό Δημήτριο θά καταλάβω τήν

Οζκα vojna VII. prizor (odlomek) - prev. Lara Unuk

Mentes: Si ne želiš, da bi se čimprej vrnili k svojim poslom?

Pamfil: H kakšnim poslom, Mentes?

Mentes: Naši lokali, naše gostilne, naši hoteli ...

Demades: Zelo dolgo te ni bilo, Mentes ...

Filoksen: Zdaj pa dobro prisluhnite, vsi vi, prišleki iz tujine,[1]ki se

greste opozicijo, ne da bi se sploh

zavedali, kje se nahajate! Žlice, noži, vilice, ponve, pekači so postali

orožje! Hoteli, restavracije,

slaščičarne, bifeji, šiviljski saloni, čevljarske delavnice so postali

vojna industrija! Kuharji, natakarji,

sobarji, brivci, sladoledarji, prodajalci pistacij, glasbeniki, plesalci

so postali vojščaki! Samos, Šparta,

Sicilija, Rim nameravajo, čim opravimo z Demetrijem, v naših

tovarnah naročiti ogromne pošiljke

orožja. Vojaki, ki jih vidiš tu pri vhodu, niso Rodošani, tujci so, ki so

na Rodos prispeli s štipendijo za

vojaško izobraževanje. Če sprejmemo premirje, bomo ostali brez

poklica, če pa zmagamo, bomo

obogateli!

Mentes: Kaj nam preprečuje, da bi se po zmagi spet vrnili k ...

Filoksen: K čemu? ... Kateri letoviškar se bo drznil priti med heroje

in reči: »Solato, prosim«? In kateri

Rodošan ne bo potegnil za meč, da bi mu odrobil glavo?

(Ostali spet ploskajo in vpijejo: Živel!)

Mentes: Kam smo torej namenjeni?

Filoksen: Čim bom pregnal Demetrija, bom zavzel Kreto, Naksos,

Peloponez, potolkel Lizimaha! Na

Κρήτη, τή Νάξο, τήν Πελοπόννησο καί χτυπώ τό Λυσί-
μαχο...! Ανασυντάσσομαι, κάνω επιστράτευση στήν
Ελλάδα καί κυνηγώ τον Κάσσανδρο... Ρίχνω δλές μου
τίς δυνάμεις στήν Ασία καί εξουδετερώνω τό Σέλευκο...
Μένω εγώ κι ό Πτολεμαίος καί ή μοῦ παραδίδει τήν Αίγυπτο ή τον
στέλνω νά βρει τους άλλους...! Καί τότε ή
Ρόδος.... Απλώστε τό χάρτη... Τότε ή Ρόδος καί πρός
ανατολάς καί πρός δυσμάς καί πρός βορράν καί πρός
νότον... Κάντε γρήγορα...

*(Οί συνεργάτες του απλώνουν στο πάτωμα τόν τεράστιο
χάρτη του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ πού ήταν τυλιγμένος σά χαλί κι
ακουμπισμένος σέ μιιά άκρη).*

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Τότε ή Ρόδος...! Πού είναι ή Ρόδος, από δώ ή
από κει...;

ΔΗΜΑΔΗΣ: "Ενα λεφτό νά τή βρούμε... *(Γονατίζει πάνω στο
χάρτη κι αρχίζει νά ψάχνει)*. Γιατί δέ βάνετε ενα σημάδι...;

ΒΟΥΠΙΑ: Θά τή βρούμε, μή στενοχωριέσαι.

*(Γονατίζει κι αυτή κι ό ΠΑΜΦΙΛΟΣ κι ό ΦΡΙΞΟΣ καί ψάχνουνε
μπουσσινώντας).*

ΠΑΜΦΙΛΟΣ: Θά τή βρούμε, πού θά μας πάει...

ΔΗΜΑΔΗΣ: Κάπου εδώ πρέπει νά 'ναι...!

ΦΡΙΞΟΣ: Νά τη...!

ΔΗΜΑΔΗΣ: "Όχι, εδώ γράφει Αφρική...

ΒΟΥΠΙΑ: Μπάς κι είναι τούτη...;

ΠΑΜΦΙΛΟΣ: Ούτε, αυτή είν' ή Ισπανία...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: *(Γονατίζει κι αυτός κι αρχίζει νά ψάχνει)*. Έδώ
τί είναι...;

ΔΗΜΑΔΗΣ: Γαλ.... Γαλατία...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Αυτό τό μεγάλο...;

ΔΗΜΑΔΗΣ: Τίποτα, θάλασσα είναι...

ΒΟΥΠΙΑ: Έδώ...;

ΠΑΜΦΙΛΟΣ: Σικελία...

ΦΡΙΞΟΣ: Αυτό...;

novo se bomo postrojili, vpoklical bom nabornike po vsej Grčiji in
šel nad Kasandra ... Vse svoje sile bom
poslal v Azijo in onesposobil Selevka. Ostala bova jaz in Ptolemaj.
In ali mi bo Egipt predal ali pa ga bom
poslal po sledeh ostalih! In tedaj bo Rodos ... Razgrnite zemljevid ...
Tedaj bo Rodos tako na vzhodu kot
na zahodu, tako na severu kot na jugu ... Podvizajte se.
*(Njegovi tovariši po tleh razgrinjajo gromozanski Demetrijev
zemljevid, ki je zvit kot preproga stal v
nekem vogalu.)*

Filoksen: Tedaj bo Rodos ...! Kje je Rodos, tu ali tam?

Demades: Samo malo, da ga najdemo ... *(Poklekne na zemljevid in
začne iskati.)* Zakaj ga ne obkrožite?

Vutjá: Našli ga bomo, ne žri se.

*(Še sama poklekne, tako kot Pamfil in Friksos, in iščejo na vseh
štirih.)*

Pamfil: Našli ga bomo, ni vrag, da ne.

Demades: Tu nekje mora biti!

Friksos: Glej ga!

Demades: Ne, tu piše Afrika ...

Vutjá: Da ni mogoče tole?

Pamfil: Ne, to je Hispanija ...

Filoksen: *(Še sam poklekne in začne iskati.)* Kaj pa tole tu?

Demades: Gal..., Galatija.

Filoksen: Pa tole veliko?

Demades: To ni nič, to je morje.

Vutja: Tukaj?

Pamfil: Sicilija.

Friksos: To?

Pamfil: Peloponez.

Vutja: Tisto tam?

Demades: Evboja.

Filoksen: Kaj pa tole tu?

ΠΑΜΦΙΛΟΣ: Πελοπόννησος.

ΒΟΥΤΙΑ: Ετούτο...;

ΔΗΜΑΔΗΣ: Εύβοια...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Αυτό εδώ πέρα...;

ΔΗΜΑΔΗΣ: Αυτή είναι ή Αραβία...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Έ, ποι διάλο πήγε...;

ΦΡΙΞΟΣ: Ποῦ είσαι, βρε Ρόδος...;

βουτιά: Ποῦ είσαι, πουλάκι μου...;

ΠΑΜΦΙΛΟΣ: (Σά νά τή φωνάζει). Ρόδος...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Ρόοδοοος...!

ΔΗΜΑΔΗΣ: "Έλα, Ρόδος...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Έλα, νά χαρείς...

ΜΕΝΤΗΣ: (Που έχει γονατίσει κι αυτός). Νά τη...!

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Ποῦ...;

ΜΕΝΤΗΣ: Όρίστε...

*(Είναι τόσο μικρή πού ό ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ σκύβει τελείως
κάτω γιά νά τή δει).*

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Αδύνατον...!

(Σκύβουν καί οί άλλοι).

ΒΟΥΤΙΑ: Καλέ, αυτή είναι μιά κουτσουλιά...!

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Σσστ! Σιωπή! Τιμουδιά σέ κανένα! οί άλλοι
δεν έχουν ιδέα...! (Στό Μέντη). Έσύ τή βρήκες...;

ΜΕΝΤΗΣ: Έγώ...

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Έμ, βέβαια! άφοῦ άπ' τήν ώρα πού ήρτες μας
κάνεις αντιπολίτευση έπρεπε νά τό φανταστώ πώς θα
μας σκάψεις τό λάκκο...! Προδότη άντιπολιτευτή...!
(Τον ρήνεται νά τόν πνίξει).

ΜΕΝΤΗΣ: *(Τραβιέται).* Βοήθεια... *(Τον σώζουν οί άλλοι).*

ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ: Κι έσύ, κυρία Ρόδος, πού ζεις; Δέ βλέπεις τί
στρατό σου φιάξαμε; Είναι μέγεθος αυτό γιά τά μεγα-
λεία πού σοῦ ετοιμάζουμε; Δεν είσαι στό άνάστημα
μας... *(έτοιμος νά βάλει τά κλάματα)*... Τι κάνουμε τώρα
μέ τέτοια Ρόδο...;

Demades: To je Arabija.

Filoksen: Pa kam hudiča je šel?

Friksos: Kje si, presneti Rodos?

Vutja: Kje si, srčece?

Pamfil: (Kot bi ga klical.) Roodos!

Filoksen: Rooodoooo!

Demades: Daj no, Rodos!

Filoksen: Daj no, ne se hecat!

Mentes: *(Tudi on poklekne.)* Glej ga!

Filoksen: Kje?!

Mentes: Tule.

*(Tako majhen je, da se Filoksen pripogne čisto do tal, da bi ga
videl.)*

Filoksen: To ni mogoče!

(Sklonijo se še drugi.)

Vutja: Stari, pa to je en drekec pekec.

Filoksen: Psst. Tišina! Nikomur niti besedice! Ostalim se niti ne
sanja! *(Mentesu.)* Si ga ti našel?

Mentes: Jaz.

Filoksen: Kdo drug pa! Saj se od trenutka, ko si prišel, greš
opozicijo, moral bi si misliti, da nam koplješ

jamo. Izdajalec opozicionalc! *(Plane nadenj, da bi ga zadavi!)*

Mentes: *(Se izvija.)* Na pomoč! *(Drugi ga rešijo).*

Filoksen: Pa ti, gospodič Rodos, kaj je s tabo? Ne vidiš, kakšno
vojsko smo ti ustvarili? Je mar to

primerna velikost za veličino, ki ti jo pripravljamo? Nisi po naših
merah ... *(Gre mu na jok.)* Kaj naj zdaj s

takšnim Rodosom?

Ερμηνεία ποιημάτων β' μέρος / Recital poezije 2. del

Μετάφραση και ερμηνεία ποιημάτων / Prevod in interpretacija pesmi: Dragica Fabjan Andritsakos

Γιάννης Ρίτσος / Jannis Ritsos

1909-1990

Η Σονάτα του Σελινόφωτος

(Άνοιξιάντικο βράδυ. Μεγάλο δωμάτιο παλιού σπιτιού. Μιά ηλικιωμένη γυναίκα, ντυμένη στα μαύρα, μιλάει σ' έναν νέο. Δεν έχουν ανάψει φώς. 'Απ' τὰ δυὸ παράθυρα μπαίνει ἓνα ἀμείλικτο φεγγαρόφωτο).

Ἄφησέ με νᾶρθω μαζί σου. Τί φεγγάρι ἀπόψε!
Εἶναι καλὸ τὸ φεγγάρι, — δὲ θὰ φαίνεται πὺν
ἀσπρίσαν τὰ μαλλιά μου. Τὸ φεγγάρι θὰ κάνει
πάλι χρυσὰ τὰ μαλλιά μου. Δὲ θὰ καταλάβεις.
...

Αφησέ με νᾶρθω μαζί σου λίγο πὶο κάτω, ὡς τὴ
μάντρα τοῦ τουβλάδικου, ὡς ἐκεῖ πὺν στρίβει ὁ
δρόμος καὶ φαίνεται ἡ πολιτεία τσιμεντένια καὶ
ἀέρινη, ἀσβεστωμένη μὲ φεγγαρόφωτο, τόσο
ἀδιάφορη καὶ αἰὺλη τόσο θετική σὰν μεταφυσική
πὺν μπορεῖς ἐπιτέλους νὰ πιστέψεις πὺς
ὕπάρχεις καὶ δὲν ὑπάρχεις πὺς ποτὲ δὲν
ὕπῃρξες, δὲν ὕπῃρξε ὁ χρόνος κ' ἡ φθορά του.
Αφησέ με νᾶρθω μαζί σου. Θὰ καθήσουμε λίγο
στὸ πεζούλι, πάνω στὸ ὕψωμα, καὶ ὅπως θὰ μᾶς
φυσάει ὁ ἀνοιξιάντικος ἀέρας μπορεῖ νὰ
φανταστοῦμε κιόλας πὺς θὰ πετάξουμε, γιατί,

Sonata v mesečini

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Pomladni večer. Velika soba stare hiše.
Priletna gospa, oblečena v črno, govori
mlademu možu. Nista prižgala luči. Skozi
dvoje oken sije neizprosna mesečina.
...

Pusti me, naj grem s teboj. Kakšen mesec je
nocoj! Mesec je prijazen nocoj — ne bo
videti, da so moji lasje postali beli. Mesec
jih bo zopet pozlatil. Ne boš razumel.
Pusti me, naj grem s teboj.
...

Pusti me, naj grem s teboj malo nižje,
vzdolž kamnitega obzidja, vse do tja, kjer
zavije cesta in je videti mesto, betonsko,
lahko in pobeljeno z mesečino,
ravnodušno in breztelesno, tako pozitivno
resnično, kot nestvarno,
da nazadnje lahko verjameš, da obstajaš in
ne obstajaš, nikoli nisi obstajal
in da ni obstajal minljivi čas.
Pusti me, naj grem s teboj.

The moonlight Sonata

translation: Peter Bien

An evening in springtime. A large room in
an old house. A woman advanced in years
is speaking to a young man. She is dressed
entirely in black. They have not turned on
the lights. Pitiless moonlight enters
through the two windows.

Let me come with you. What a moon
tonight!

The moon is kind — no one will sense
my hair's turned gray. The moon
will make it blond again. You will not
notice.

Let me come with you.

...

Let me come with you
a little way as far as the brickyard wall,
where the road turns and downtown
slips into view, all concrete and thin air,
stuccoed white with
moonlight,
so unconcerned an immaterial,

πολλές φορές, και τώρα ακόμη, ακούω τὸ
θύρυβο τοῦ φουστανιού μου σὰν τὸ θύρυβο δυὸ
δυνατῶν φτερῶν πὸ ἀνοιγοκλείνουν.
... Δὲν ἔχει σημασία ἂν φεύγεις ἢ ἂν γυρίζεις κι
οὔτε ἔχει σημασία πὸ ἀσπρίσαν τὰ μαλλιά
μου, (δὲν εἶναι τοῦτο ἡ λύπη μου - ἡ λύπη μου
εἶναι πὸ δὲν ἀσπρίζει κ' ἡ καρδιά μου).
Αφῆσέ με νᾶρθω μαζί σου. Τὸ ξέρω πῶς
καθένας μονάχος πορεύεται στὸν ἔρωτα,
μονάχος στὴ δόξα καὶ στὸ θάνατο.

Sedla bova malo na majhen zid vrh
vzpetine in ko nama bo pihljaj pomladni
veter, si bova morda predstavljala, kako
letiva, ker velikokrat, tudi zdaj, slišim
šelesenje svoje obleke kakor prhutanje
dveh močnih peruti, ki se odpirajo in
zapirajo...ni pomembno, ali greš ali se
vračaš, niti ni pomembno, da so moji lasje
postali
beli. Ne boli me to – boli me, da ni belo
tudi moje srce.

Pusti me, naj grem s teboj.
Vem, da gre vsakdo sam ljubezni naproti,
sam proti slavi in smrti.

so positively real (as though metaphysical)
you can believe at last that you exist and do
not exist,
that you never did exist, not did time exist,
nor time's ruins.

Let me come with you.

We'll sit for a little on the low wall, up on
the hill,
and as the spring breeze blows around us
perhaps we'll even imagine that we are
flying,

because, often, and now especially, I hear
the sound of my own dress
like the sound of two powerful wings
opening and closing,

...

it makes no difference whether you go or
return

and it makes no difference that my hair
has turned white

(that is not my sorrow – my sorrow is
that my heart too does not turn white).

Let me come with you.

I know that each one of us travels to love
alone,
alone to faith and to death.

Νικηφόρος Βρεττάκος / Nikiforos Vretakkos

1912-1991

Το καθαρότερο πράγμα της δημιουργίας

Δεν ξέρω, μα δεν έμεινε καθόλου σκοτάδι.
Ο ήλιος χύθηκε μέσα μου από χίλιες πληγές.
Και τούτη τη λευκότητα που σε περιβάλλω
δε θα τη βρεις ούτε στις Άλπεις, γιατί αυτός ο
αέρας
στριφογυρνά ως εκεί ψηλά και το χιόνι
λερώνεται.
Και στο λευκό τριαντάφυλλο βρίσκεις μια ιδέα
σκόνης.
Το τέλειο θαύμα θα το βρεις μοναχά μες στον
άνθρωπο:
λευκές εκτάσεις που ακτινοβολούν αληθινά
στο σύμπαν και υπερέχουν. Το πιο καθαρό
πράγμα λοιπόν της δημιουργίας
δεν είναι το λυκόφως, ούτε ο ουρανός που
καθρεφτίζεται μες στο ποτάμι,
ούτε ο ήλιος πάνω στις μηλιές τ' άνηθ.
Είναι η αγάπη.

Αν δε μου 'δινες την ποίηση, Κύριε

δε θα 'χα τίποτα για να ζήσω.
Αυτά τα χωράφια δε θα 'ταν δικά μου.
Ενώ τώρα ευτύχησα να 'χω μηλιές,
να πετάζουνε κλώνους οι πέτρες μου,
να γιομίσουν οι φούχτες μου ήλιο,
η έρημός μου λαό,

Najčistejši sad stvarjenja

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Ne vem, a izginila je vsa tema.
V meni se je skozi tisoč ran razlilo sonce.
In te beline, ki te z njo obdajam,
ne najdeš niti v Alpah, ker se ta veter
do višav vrtinči in sneg umaže.
Tudi v beli vrtnici je sled prahu.
Najbolj popoln čudež najdeš le v človeku:
širjave, ki bele segajo prav do
vesolja in vse presegajo. Zato najčistejši sad
stvarjenja ni ne somrak in ne nebo, ki
odseva v reki,
ne sonce na cvetovih jablane. Ljubezen je.

The purest thing in all creation

Somehow there's no more darkness left at
all.
I've soaked up sunlight through a
thousand wounds,
and now this whiteness that I cloak you in
you won't find even in the Alps: this wind
whirls also there on high and stains the
snow.
Even white roses bear a hint of dust.
The ultimate miracle is in ourselves:
these white expanses genuinely aglow
against the universe. The purest thing
in all creation then is not the twilight,
nor the sky when it's reflected off the river,
nor the sun on the apple blossoms. It is
love.

Če mi ne bi dal poezije, Gospod

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Če mi ne bi dal poezije, Gospod,
ne bi imel za kaj živeti.
Ta polja ne bila bi moja.
Zdaj pa sem srečen, da imam jablane,
da moje kamenje rodi poganjke,
da mi dlani napolni sonce,

τα περιβόλια μου αηδόνια.

Λοιπόν; Πώς σου φαίνονται; Είδες

τα στάχια μου, Κύριε; Είδες τ' αμπέλια μου;

Είδες τι όμορφα που πέφτει το φως

στις γαλήνιες κοιλάδες μου;

Κι έχω ακόμη καιρό!

Δεν ξεχέρσωσα όλο το χώρο μου, Κύριε.

Μ' ανασκάφτει ο πόνος μου κι ο κλήρος μου μεγαλώνει.

Ασωτεύω το γέλιο μου σαν ψωμί που μοιράζεται.

Ωστόσο,

δεν ξοδεύω τον ήλιο σου άδικα.

Δεν πετώ ούτε ψίχουλο απ' ό,τι μου δίνεις.

Γιατί σκέφτομαι την ερμιά και τις κατεβασιές του χειμώνα.

Γιατί θα 'ρθει το βράδυ μου. Γιατί φτάνει όπου να 'ναι

το βράδυ μου, Κύριε, και πρέπει

να 'χω κάμει πριν φύγω την καλύβα μου εκακλησιά

για τους τσοπάνηδες της αγάπης

Ο κόσμος και η ποίηση

Απλά πράγματα όλα. Η τάξη τους είναι

φροντισμένη απ' το χέρι σου. Μια δέσμη από χρώματα

στο βάζο του χρόνου.

Άλλωστε, τι

θαρρείς πως στο βάθος είναι η ποίηση; Είναι η γύρη

των πραγμάτων του σύμπαντος. Η γύρη σε πράξεις,

η γύρη σε οδύνη, σε φως, σε χαρά, σε αλλαγές,

σε πορεία, σε κίνηση.

Η ζωή κι η ψυχή

σ' ένα αιώνιο καθρέφτισμα μέσα στο χρόνο.

Τι νομίζεις λοιπόν· κατά βάθος η ποίηση

da moja puščavo napolnijo ljudje

in ptice moje travnike.

No, torej? Kako se ti zdijo?

Si videl moje kašče, Gospod? Si videl trto?

Si videl, kako lepo se usiplje luč

na mirne doline?

In še imam čas!

Vsega nisem še obdelal, Gospod.

Bolečina me razjeda in moj delež se večja.

Svoj smeh sipljem kot kruh, ki se deli.

Pa vendar:

ne trošim tvojega sonca nepremišljeno.

Od tega, kar mi daš, ne odvržem niti drobca,

ker mislim na samoto in ujme zime.

Zakaj prišel bo moj večer.

Kjerkoli je,

Gospod, moj večer pride

in moram, preden grem, iz svoje hiše narediti

svetišče za varuhe ljubezni.

Svet in poezija

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Vse stvari so preproste. V njih redu bdijo

tvoje roke. Šopek barv

v vazi časa.

Sicer pa, kaj

misliš, da je v globini poezija? Cvetni prah

stvari v vsemirju. Cvetni prah v dejanjih,

cvetni prah v bolečini, v luči in radosti, v spremembah,

v prehajanju in gibanju.

Življenje in duša

v večnem odsevu znotraj časa.

είναι μι' ανθρώπινη καρδιά φορτωμένη όλον τον κόσμο.

Χορικό

Υπάρχουνε λύπες που κανείς δεν τις ξέρει.
Υπάρχουνε βάρη που δεν τ' ανιχνεύει
ο ήλιος. Όρη σιωπής περιβάλλουν τα χείλη.
Και σιωπούν όλοι οι μάρτυρες. Τα μάτια δε λένε.
Δεν υπάρχουνε σκάλες τόσο μεγάλες
να κατέβει κανείς ως εκεί που ταραάζεται
του ανθρώπου ο πυρήνας. Αν μιλούσε η σιωπή,
αν φυσούσε, αν ξέσπαγε — θα ξερίζωνεν όλα τα δέντρα του κόσμου

Μοναξιά δεν υπάρχει

Μοναξιά δεν υπάρχει εκεί που ένας άνθρωπος
σκάφτει ή σφυριάζει ή πλένει τα χέρια του.
Μοναξιά δεν υπάρχει εκεί που ένα δέντρο
σαλεύει τα φύλλα του. Εκεί που ένα ανώνυμο
έντομο βρίσκει λουλούδι και κάθεται,
που ένα ρυάκι καθρεφτίζει ένα άστρο,
εκεί που βαστώντας το μαστό της μητέρας του
μ' ανοιγμένα τα δυο μακάρια χειλάκια του
κοιμάται ένα βρέφος, μοναξιά δεν υπάρχει.

Έλληνες

Θα προτιμούσα νάχω ζήσει στον καιρό της Τροίας.
Μπορεί νάκανα τότε κάτι περισσότερο
παρά αυτή η αναδουλειά κι αυτή η αβεβαιότητα
κι αυτός ο φόβος κάθε μέρα, αυτές οι περιπέτειες
στο τελευταίο ήμισυ του εικοστού αιώνα.

Μπορεί με μια άρπα τότε, περιτρέχοντας
απάνω — κάτω το στρατόπεδο, να τραγουδούσα

Kaj torej misliš? V svoji globini je poezija

Človeško srce, ki nosi v sebi ves svet.

Stajanka

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

So žalosti, za katere nihče ne ve.
So globine, ki jih sonce ne doseže.
Gorovja molka obdajajo ustnice.
Molčijo vse priče. Oči ne govore.
Ni tako visokih stopnic,
da bi se povzpел tja, kjer vztrepeta
srčika človeka. Če bi molk govoril,
če bi pihal in besnel, bi izrul vsa drevesa sveta

Ni samote

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Ni samote tam, kjer človek
koplje, žvižga ali si umiva roke.
Ni samote tam, kjer šelesti
listje drevja. Tam, kjer neznana
žuželka najde cvet in sede nanj,
kjer v potočku odseva zvezda,
tam, kjer na prsih matere
odprtih mehkih ustec dete spi,
tam samote ni.

Grki

prev. Dragica Fabjan Andritsakos

Raje bi živel v času Troje.
Morda bi tedaj storil kaj več,
tako pa sem brez dela, negotov in
vsak dan v strahu sredi teh
dogodkov, ko gre h koncu dvajseto stoletje.

Morda bi tedaj tekal v taboru
gor in dol in junaške speve

άσματα ηρωικά, επιψυχώνοντας τους Έλληνες,
μπορεί και να συμβούλευα τον Αχιλλέα
κι ο πόλεμος να τελειώνει πιο γρήγορα και μάλιστα
με πιο πολλή γενναιοφροσύνη κι αξιοπρέπεια,
χωρίς τους δούρειους ίππους, τις απάτες
που εκθέτουν τους γενναίους και προ παντός χωρίς
εκείνη τη φωτιά κ' εκείνο το μαχαίρι
που ξεκληρίσανε το Ίλιον. Τότε μπορεί
να μη σκοτώνονταν κι ο Έκτορας κι άλλοι πολλοί,
ωραίοι όσο και οι Έλληνες.

Μπορεί

μετά να μ' έπαιρνε και μένα ο Οδυσσέας,
έναν ακόμη ανάμεσα στους άλλους του συντρόφους,
για δέκα ή περισσότερα χρόνια - τι θα με πείραζε;
δική μου Ιθάκη εγώ δεν είχα - κ' ίσως κ' οι θεοί
τότε να μη θυμώνανε, αλλά να μας βοηθούσαν
κρατώντας πρίμο τον καιρό για το καράβι μας.

Θα προτιμούσα νάχω ζήσει στον καιρό της Τροίας,
παρά τώρα που φεύγοντας απ' την πατρίδα
(χωρίς να πέσει η Τροία, με τις σημαίες μας
ράκη σχεδόν, με την Ελένη
παρατημένη πίσω μας) περιπλανιέμαι
τριάντα χρόνια εδώ κ' εκεί στις χώρες των συντρόφων,
χωρίς Ιθάκη, χωρίς πίστη, χωρίς σύντροφο.

Περισυλλογή

Τα υπάρχοντά μου είναι όλος ο κόσμος,
Τα μαζεύω σ' αυτό το βιβλίο
καθώς ο τσοπάνος τ' αρνιά του,
μόλις πέφτει το σούρουπο στο λιβάδι.
Όχι πως βράδιασε,
αλλά είναι
θείες οι μέρες μας,

pel ob harfi. Grke bi hrabil,
morda bi svetoval Ahilu
in bi se vojna prej končala,
bolj plemenito in dostojno,
brez trojanskih konj in goljufij,
ki jemljejo ugled pogumnim,
gotovo pa brez ognja in meča,
ki sta pokosila Ilion.

Morda me Hektor bi tedaj ubil
in še mnogi drugi, lepi kakor Grki.

Morda bi

Odisej tudi mene vzel potem,
še enega med svojimi tovariši,
za deset let in še več - ne bi me motilo.
Jaz nisem imel svoje Itake — morda
se celo bogovi tedaj ne bi jezili in bi
naši ladji z lepim vremenom pomagali.

Raje bi živel v času Troje,
kot da zdaj zapuščam domovino
(ne da bi Troja padla, zastave so
scefrane, Helena je ostala zadaj
sama). Tavam
trideset let tu in tam v zavezniških deželah,
brez Itake, brez upanja, brez družbe.

Zbiranje

Ves svet je moje imetje.
Zbiram ga v tej knjigi kakor
pastir čredo, ko na travnik pade
mrak. Ne, ker se je zvečerilo, a ker so
božanski naši dnevi, božanske so njih
ure in trenutki. Ne spominjam
se več dobro,

οι ώρες τους,
θεία τα λεπτά,
οι στιγμές τους.
Κι εγώ δε θυμάμαι καλά.
όμως έχω - δεν ξέρω
- την εντύπωση πάντοτε,
πως κάποιος μου ζήτησε
να ομορφύνω τον κόσμο.

Η τιμή

Ο ουρανός και η γης με τίμησαν με τον πόνο.
Το έμαθα αργότερα, όταν κατάλαβα
πως το καλύτερο φως γίνεται απ' το σκοτάδι.
μετά που ξεχείλισε μέσα μου η ποίηση
κι αρχίσαν ν' ανάβουνε κεριά από χρόνο.

ne vem,
a vselej se mi zdi,
da me je nekdo prosil,
naj ta svet delam lep.

Čast

Z bolečino sta me počastila zemlja in nebo.
To sem spoznal šele pozneje, ko sem razumel,
da se najlepša svetloba rodi iz teme,
potem ko se je poezija izlila v meni
in so se sveče časa začele prižigati.

ZAVOD SV. STANISLAVA

EMBASSY OF GREECE
LJUBLJANA

UNIVERSITY
OF LJUBLJANA

FF

Faculty
of Arts